

Podsekretarz Stanu

BM-I-5020-868/18
DLPK-I-0520-31/18

Dot. BPS/043-68-1974/18

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 grudnia 2018 r., przy którym przekazano oświadczenie złożone przez Pana senatora Krystiana Probierza na 68. Posiedzeniu Senatu w dniu 14 grudnia 2018 r. w sprawie rozwiązania problemu kierowania pojazdami pod wpływem narkotyków, uprzejmie przedstawiam co następuje.

Na gruncie obowiązujących przepisów uregulowania w zakresie prawnokarnej reakcji na prowadzenie pojazdu pod wpływem środka odurzającego pozostają tożsame z regulacjami odnoszącymi się do prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. Dotyczy to również prowadzenia pojazdu po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka.

Problematyka stworzenia systemu prawnego obejmującego adekwatne reakcje prawnokarne odpowiadające stopniowi społecznej szkodliwości czynu, zawinięcia oraz rzeczywistym względem prewencji indywidualnej i generalnej na tak negatywne zjawiska jakimi są prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości (po użyciu alkoholu) lub pod wpływem środka odurzającego (po użyciu środka podobnie działającego do alkoholu), była w ostatnim okresie przedmiotem analizy i przeprowadzonych zmian legislacyjnych. Odpowiednie zmiany prawa zostały wprowadzone na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 541, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 966). Na mocy powyższych nowelizacji zwiększono dolegliwości związane m.in. z orzekaniem środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i świadczenia

pieniężnego oraz orzekaniem nawiązki, a także zwiększeniem surowości sankcji karnej poprzez zaostrenie granic wymiaru kary za niektóre przestępstwa.

Zgodnie z art. 178a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, z późn. zm.), dalej „k.k.”, kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Jeżeli sprawca powyższego czynu był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo katastrofy w komunikacji (art. 173 k.k.), przestępstwo spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa katastrofy (art. 174 k.k.), przestępstwo spowodowania wypadku w komunikacji (art. 177 k.k.) popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się takiego czynu w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (art. 178a § 4 k.k.). Ponadto, skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo katastrofy w komunikacji (art. 173 k.k.), przestępstwo spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa katastrofy (art. 174 k.k.) lub przestępstwo spowodowania wypadku w komunikacji (art. 177 k.k.) znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, sąd orzeka karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, a w wypadku przestępstwa spowodowania wypadku w komunikacji, którego następstwem jest śmierć innej osoby albo ciężki uszczerbek na jej zdrowiu (art. 177 § 2 k.k.) w wysokości nie niższej niż 2 lata, do górnej granicy tego zagrożenia zwiększonego o połowę (art. 178 § 1 k.k.).

Dalszymi konsekwencjami skazania za przestępstwa komunikacyjne popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego jest orzekania wobec sprawcy także środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i świadczenia pieniężnego. Jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju (art. 42 § 2 k.k.). Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa katastrofy w komunikacji (art. 173 k.k.), którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa wypadku w komunikacji, którego następstwem jest śmierć innej

osoby albo ciężki uszczerbek na jej zdrowiu (art. 177 § 2 k.k.) był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami (art. 42 § 3 k.k.). Jeżeli w tych przypadkach dojdzie do ponownego skazania osoby prowadzącej pojazd mechaniczny, sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio (art. 42 § 4 k.k.). W razie skazania sprawcy za przestępstwo prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego (art. 178a § 1, k.k.) sąd orzeka świadczenie pieniężne rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych, a w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 co najmniej 10 000 złotych, do wysokości 60 000 złotych (art. 43a § 2 k.k.).

Ponadto, w razie skazania sprawcy za przestępstwo katastrofy w komunikacji (art. 173 k.k.), przestępstwo spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa katastrofy (art. 174 k.k.) lub przestępstwo spowodowania wypadku w komunikacji (art. 177 k.k.), jeżeli sprawca był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, sąd orzeka nawiazkę na rzecz pokrzywdzonego, a w razie jego śmierci w wyniku popełnionego przez skazanego przestępstwa nawiazkę na rzecz osoby najbliższej, której sytuacja życiowa wskutek śmierci pokrzywdzonego uległa znacznemu pogorszeniu. W razie gdy ustalono więcej niż jedną taką osobę, nawiazki orzeka się na rzecz każdej z nich. Jeśli ustalenie takiej osoby nie jest możliwe, sąd orzeka nawiazkę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Sąd orzeka nawiazkę w wysokości co najmniej 10 000 złotych (art. 47 § 3 k.k.).

Odpowiednie regulacje zawarte są także w art. 87 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 618, z późn. zm.), w zakresie prowadzenia pojazdu po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka oraz prowadzenia w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem podobnie działającego środka, na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu pojazdu innego niż pojazd mechaniczny.

Mając powyższe na uwadze, Minister Sprawiedliwości, w ramach swoich kompetencji związanych z tworzeniem odpowiednich regulacji w systemie prawa, nie prowadzi prac legislacyjnych obejmujących systemowe zmiany odnoszące się prawnokarnych reakcji na kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. W opracowywanym obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości projekcie zmian Kodeksu karnego proponuje się w powyższym zakresie jedynie uzupełnienie katalogu przyczyn nadzwyczajnego obostrzenia kary wobec sprawców przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji wskazanego w art. 178 § 1 k.k. (aktualnie należą do nich stan odurzenia,

nietrzeźwości lub ucieczka z miejsca wypadku). Proponuje się uzupełnienie tego katalogu o spożywanie napoju alkoholowego lub zażywanie środka odurzającego po zdarzeniu, a przed poddaniem sprawcy przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu. Takie zachowanie będzie traktowane tak samo jak prowadzenie pojazdu w stanie odurzenia, nietrzeźwości lub ucieczka z miejsca wypadku i powodować będzie zastosowanie konsekwencji prawnych wynikających z przyjęcia kwalifikacji prawnej z art. 178 § 1 k.k. Chodzi o odpowiednią reakcję na sytuację, gdy sprawca, bezpośrednio po popełnieniu w stanie nietrzeźwości lub odurzenia przestępstwa określonego w art. 178 § 1 k.k. spożywa napój alkoholowy lub zażywa środek odurzający po to, aby wykazywać, że w czasie popełnienia przestępstwa był trzeźwy lub nie był odurzony.

/podpisano elektronicznie/

Raport: Weryfikacja podpisu

Podpis złożony w pliku "Odpowiedź na oświadczenie senatora Krystiana Probierza.docx.xades" przez "Marcin Józef Warchoń" w dniu 2019-01-30 15:23:43, certyfikatem kwalifikowanym o numerze seryjnym 419681307011800613 wydanym przez CN=CenCert Centrum Certyfikatów Kwalifikowanych,O=Enigma SOI sp. z o.o.,C=PL, został poprawnie zweryfikowany na podstawie listy CRL o numerze seryjnym 141266 z dnia 2019-02-07T07:20:30Z.